

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 23/2

18 ապրիլի 2017թ.

Քննարկվեց «ՕՎՆԵ» ՍՊԸ տնօրենի գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 03.03.2017թ. թիվ 344458/01 որոշման դեմ:

«ՕՎՆԵ» ՍՊԸ տնօրենի գանգատում բերված փաստարկները.

Գանգատաբերը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 03.03.2017թ. թիվ 344458/01 որոշման հետ համաձայն չէ հետևյալ պատճառաբանությամբ և հիմնավորմամբ.

Սույն թվականին նույն իրավախախտման վերաբերյալ ստացվել է թվով երեք հատ ծանուցումներ, համապատասխանաբար՝ հունվարի 17-ին, փետրվարի 17-ին և փետրվարի 25-ին, որոնց մասով ներկայացվել են համապատասխան առարկություններ, բայց վարչական մարմինն անդրադարձել է միայն 03.03.2017թ. ներկայացված առարկությանը, որն էլ անհասկանալի հիմքերով մերժվել է:

Հունվար ամսվա ստացված ծանուցման առարկության մեջ, բացի հիմնական հիմնավորումից նշվել է նաև, որ վարչական մարմինը վարչական պատասխանատվության է ենթարկում ՎԻՎ օրենսգրքի 169.1 հոդվածի 2-րդ մասով, որ ինքնին կիրառելի չէր վերը նշված արարքի համար: Բողոքին ի պատասխան դրևէ գրություն չի ստացվել: Հետագայում ստացվել է նոր ծանուցում արդեն իսկ ՎԻՎ օրենսգրքի հոդվածի ուղղված տարբերակով, բայց, քանի որ, այն ստացվել է «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի պահանջների խախտմամբ, կրկին ներկայացվել է դիմում-բողոք և կրկին պատասխան չստանալով՝ ստացվել է երրորդ ծանուցումը: Հարկ է նշել, որ այդ ծանուցումների մեջ ոչ մի կերպ հասկանալի չէ, որ դրանք կազմվել են նախորդ ծանուցումների ոչ իրավաչափ լինելու հանգամանքներում, և այդ իսկ պատճառով ներկայացվել է արդեն իսկ թվով երրորդ դիմում-բողոքը, որտեղ բացի հիմնական հիմնավորումից նշվել է, որ խախտվել է նաև Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 37-րդ հոդվածի դրույթները:

Ինչ վերաբերվում է առարկության մեջ նշված հիմնական հիմնավորմանը, ապա հարկ է նշել, որ համաձայն «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 60-րդ հոդվածի 4-րդ կետի՝ Հայաստանի Հանրապետության և Միության անդամ պետությունների միջև փոխադարձ առևտրի վերաբերյալ ՀՀ կառավարության սահմանած վիճակագրական տեղեկատվությունը ներկայացվում է մաքսային մարմին՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով՝ ոչ ուշ, քան ապրանքների առաքման (ստացման) ամսվան հաջորդող ամսվա 10-ը, իսկ ՀՀ կառավարությունը մինչ օրս նման կարգ դեռ չի հաստատել: Առկա է միայն ՀՀ կառավարության 2014թ. 447-Ն որոշումը, ըստ որի՝ այն ընդունվել է ՀՀ Մաքսային օրենսգրքի 179-րդ հոդվածին համապատասխան, որը կորցրել է իր ուժը, իսկ ՀՀ կառավարությունն ինքնին իրավասու չէ սահմանել պարտականություններ ամրագրող իրավանորմեր: Որին ի պատասխան թիվ 344458/01 որոշման մեջ մեջբերվել է «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 259-րդ հոդվածի 6-րդ կետը, այն է՝ «Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելն ընդունված՝ մաքսային օրենսդրությանը վերաբերող ՀՀ իրավական ակտերը

սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո շարունակում են գործել Միության մաքսային օրենսգրքով, Միության իրավանորմատիվային հիմքը կազմող այլ իրավական ակտերով, սույն օրենքով, ինչպես նաև Պայմանագրով սահմանված դրույթներին համապատասխանող և չհակասող մասով, մինչև դրանց ուժը կորցրած ճանաչելը կամ ամբողջական համապատասխանեցումը Միության մաքսային օրենսդրությանը»:

Եթե նույնիսկ համարենք, որ «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 259-րդ հոդվածի 6-րդ կետի համապատասխան ՀՀ կառավարության 2014թ. 447-Ն որոշումը գործում է, ապա այն վերագրելի կլիներ ոչ թե «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 60-րդ հոդվածին, այլ «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 59-րդ հոդվածին, քանի որ ՀՀ Մաքսային օրենսգրքի 179-րդ հոդվածի դրույթները կրկնօրինակում և բովանդակում են «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 59-րդ հոդվածի դրույթները: Միևնույն ժամանակ հարկ է նշել, որ համաձայն՝ «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 259-րդ հոդվածի 3-րդ կետի՝ ՀՀ 2000թ. հուլիսի 6-ի մաքսային օրենսգրքի 11.1 և 11-րդ գլուխները շարունակում են գործել սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվանից 6 ամիս, իսկ սույն օրենքը ուժի մեջ է մտել 02.01.2015թ.:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը և հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի պահանջները գանգատաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 03.03.2017թ. թիվ 344458/01 որոշումը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները, եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետը, քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ 995 գործը և ուսումնասիրելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ 03.03.2017թ. թիվ 995 արձանագրությունը պարզել է, որ «ՕՎՆԵ» ՍՊԸ տնօրեն Արմեն Բաղդասարյանը «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 60-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետում չի ներկայացրել 2016թ. նոյեմբեր ամսվա ԵՏՄ անդամ երկրների հետ իրականացրած փոխադարձ առևտրի վերաբերյալ վիճակագրական հաշվետվությունը:

Նշված իրավախախտումը համապատասխանում է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169.2-րդ հոդվածի 1-ին մասին:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 10.02.2017թ. կայացվել է վարչական վարույթը կասեցնելու մասին որոշում, համաձայն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի «գ» կետի:

Փոստային ծառայության միջոցով հետադարձ ծանուցմամբ կրկին անգամ ծանուցագիր է ուղարկվել Արմեն Բաղդասարյանին, որպեսզի վերջինս ծանուցագիրը ստանալուց հետո մասնակցի վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության կազմմանը և գործի քննությանը: Ծանուցագիրը ստացվել է 25.02.2017թ.:

03.03.2017թ. «ՕՎՆԵ» ՍՊԸ տնօրենի կողմից ներկայացվել է դիմում-բողոք, սակայն դրանում նշված փաստերը չեն վերաբերում իրականացվող վարչական վարույթին, քանի որ վարչական վարույթն իրականացվել է «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 259-րդ հոդվածի 6-րդ կետով նախատեսված դրույթներին համապատասխան:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 49-րդ հոդվածի, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 32-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 281-րդ հոդվածով և 282-րդ հոդվածի 1-ին կետով ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի կողմից 03.03.2017թ. կայացվել է թիվ 344458/01 որոշումը՝ Արմեն Բաղդասարյանի վերաբերյալ հարուցված վարչական վարույթը վերսկսելու և համաձայն Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169.2-րդ հոդվածի 1-ին մասի Արմեն Բաղդասարյանի նկատմամբ 20.000 դրամի չափով վարչական տույժ նշանակելու մասին:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 03.03.2017թ. թիվ 344458/01 որոշումը կայացվել է ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան, այն հիմնավոր է, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 258-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու օրվանից ուժը կորցրած է ճանաչվել Հայաստանի Հանրապետության 2000 թվականի հուլիսի 6-ի մաքսային օրենսգիրքը, բացառությամբ սույն օրենքի 259-րդ հոդվածով սահմանված դրույթների: Օրենքի 259-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելն ընդունված՝ մաքսային օրենսդրությանը վերաբերող Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո չարունակում են գործել Միության մաքսային օրենսգրքով, Միության իրավանորմատիվային հիմքը կազմող այլ իրավական ակտերով, սույն օրենքով, ինչպես նաև Պայմանագրով սահմանված դրույթներին համապատասխանող և չհակասող մասով մինչև դրանց ուժը կորցրած ճանաչելը կամ ամբողջական համապատասխանեցումը Միության մաքսային օրենսդրությանը: Մաքսային օրենսգրքի 179-րդ հոդվածի համաձայն՝ (ուժը կորցրել է 02.01.2015թ.) Հայաստանի Հանրապետության արտաքին առևտրի տվյալների հավաքման, մաքսային վճարների գծով պետական բյուջեի համալրման նկատմամբ հսկողության, արտարժույթային հսկողության, Հայաստանի Հանրապետության արտաքին առևտրի, առևտրային ու վճարային հաշվեկշիռների և ընդհանուր տնտեսության վիճակի վերլուծության և զարգացման նպատակներով, մաքսային մարմիններն իրականացնում են Հայաստանի Հանրապետության մաքսային սահմանով փոխադրվող ապրանքների մասին տվյալների հավաքում և մշակում, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով հավաքում, ներկայացնում և հրապարակում են մաքսային վիճակագրության տվյալները: Օրենքի 60-րդ հոդվածի համաձայն՝ մաքսային վիճակագրության վարման համար օգտագործվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով մաքսային մարմիններին տրամադրված տեղեկությունները, ինչպես նաև մաքսային հսկողության իրականացման նպատակով օգտագործվող փաստաթղթերը և տեղեկությունները:

«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 71-րդ հոդվածի համաձայն՝ իրավական ակտի գործողությունը դադարում է իրավական ակտը ուժը կորցրած

ճանաչվելու դեպքում: Հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ իրավական ակտի գործողության դադարեցման հետ միաժամանակ համապատասխանաբար գործողությունը դադարեցված են ճանաչվում նաև այդ իրավական ակտի համաձայն կամ ի կատարումն դրանց ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերը կամ իրավական նորմերը, եթե իրավական ակտի գործողությունը դադարեցնելու մասին իրավական ակտով այլ բան նախատեսված չէ:

Վերոգրյալ իրավական նորմերից հետևում է, որ ՀՀ կառավարության 23.04.2014թ. թիվ 447-Ն որոշումն ունի իրավաբանական ուժ և շարունակում է գործել «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան:

Հարկ է նշել, որ վիճակագրական տեղեկատվության ներկայացման պարտավորությունը, դրա ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները սահմանված են Օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 23.04.2014թ. թիվ 447 որոշմամբ: Մասնավորապես, Օրենքի 60-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության և Միության անդամ պետությունների միջև փոխադարձ առևտրի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած վիճակագրական տեղեկատվությունը ներկայացվում է մաքսային մարմին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով՝ ոչ ուշ, քան ապրանքների առաքման (ստացման) ամսվան հաջորդող ամսվա 10-ը:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 23.04.2014թ. թիվ 447 որոշմամբ հաստատված թիվ 1 հավելվածով սահմանվել են ՀՀ և Մաքսային միության ու միասնական տնտեսական տարածքի անդամ պետությունների միջև փոխադարձ առևտրի վիճակագրության վարման կանոնները (այսուհետ՝ Կանոններ):

Կանոնների 1-ին կետի համաձայն՝ կանոնները տարածվում են Մաքսային միության ու Միասնական տնտեսական տարածքի անդամ պետությունների տարածքից Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծվող ապրանքների և Հայաստանի Հանրապետության տարածքից Մաքսային միության ու Միասնական տնտեսական տարածքի անդամ պետությունների տարածք արտահանվող ապրանքների վրա: Վիճակագրական ձևը լրացվում է բոլոր ապրանքների համար՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող անձի կողմից, ով կնքել է գործարքը, կամ ում անունից (հանձնարարությամբ) կնքվել է այդ գործարքը, կամ ով ունի ապրանքների տիրապետման, օգտագործման և (կամ) տնօրինման իրավունք (այսուհետ՝ դիմող): Վիճակագրական ձևը ներկայացվում է դիմողի մաքսային ձևակերպումների իրականացման վայրի մաքսային մարմին ոչ ուշ, քան ապրանքների առաքման (ստացման) ամսվան հաջորդող ամսվա 10-ը: Վիճակագրական ձևը ներկայացվում է էլեկտրոնային ձևով, լրացվում է հայերեն՝ N2 հավելվածում ներկայացված ձևին համապատասխան: Դիմողը պատասխանատվություն է կրում վիճակագրական ձևի ժամանակին ներկայացման, դրա մեջ արտացոլված տվյալների լրիվության և հավաստիության համար՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

Օրենսգրքի 169.2 հոդվածի համաձայն՝ իրավաբանական անձանց, օտարերկրյա իրավաբանական անձանց՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող առանձնացված ստորաբաժանումների, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հիմնարկների պաշտոնատար անձանց, անհատ ձեռնարկատերերի կողմից պետական վիճակագրական հաշվետվությունները և պետական վիճակագրական դիտարկումներին վերաբերող այլ փաստաթղթերը չներկայացնելը կամ սահմանված կարգի խախտումով (սահմանված ժամկետների կամ ամբողջ

ծավալի խախտումներով կամ աղավաղումներով) ներկայացնելը՝ առաջացնում է նախազգուշացում կամ տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի քանակատիկի չափով:

Քննարկվող դեպքում որ «ՕՎՆԵ» ՍՊԸ տնօրեն Արմեն Բաղդասարյանի կողմից «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 60-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետում չի ներկայացվել 2016թ. նոյեմբեր ամսվա ԵՏՄ անդամ երկրների հետ իրականացրած փոխադարձ առևտրի վերաբերյալ վիճակագրական հաշվետվությունը, ինչի համար սահմանված կարգով ենթարկվել է վարչական պատասխանատվության:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ իրավաբանական վարչության պետի 03.03.2017թ. թիվ 344458/01 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ